

Η ΔΙΕΘΝΗΣ ΡΕΥΣΤΟΤΗΣ

Τοῦ Καθηγητοῦ κ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ Ι. ΔΕΛΙΒΑΝΗ

‘Ο πληθωρισμὸς

Καλὸν εἶναι νὰ ὑπομνησθῇ ὅτι ὁ πληθωρισμὸς εἰς οίανδήποτε χώραν, τῆς ὅποιας τὸ νόμισμα δὲν εἶναι νόμισμα ἀποθέματος, δὲν διευκολύνει τὴν διατήρησιν τῆς ἔξωτερηκῆς της ἰσορροπίας. Πράγματι, ὁ πληθωρισμὸς προκαλεῖ αὔξησιν τῶν ὀνομαστικῶν εἰσοδημάτων καὶ ὡς ἐκ τούτου τῆς ἐνεργού ζητήσεως τῶν κατοίκων τῆς χώρας, διὰ τὴν ὅποιαν πρόκειται. Αὕτη δὲν στρέφεται μόνον πρὸς ἡμεδαπά ἀγαθὰ καὶ πρὸς ἡμεδαπὰς ὑπηρεσίας ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ ἀντίστοιχα ἀλλοδαπά, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπιδείνωσιν τοῦ ἴσοζυγίου πληρωμῶν, ἐκτὸς ἢν πληθωρισμὸς τῆς αὐτῆς ἐντάσεως ἐπικρατῇ καὶ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν. Ὁ δυσμενῆς αὐτὸς ἀντίκτυπος ἐνισχύεται διὰ τῆς τάσεως ἔξαγωγῆς κεφαλαίων εἰς τὸ ἔξωτερικὸν ἐκτὸς ἢν καὶ ἐκεῖ ἐπικρατῇ πληθωρισμός. Ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν δὲν ἀποκλείεται ἡ εἰσαγωγὴ κεφαλαίων ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, ἐκτὸς ἢν ἀναμένεται νομισματικὴ ὑποτίμησις ἢ ἐπιβολὴ συναλλαγματικῶν περιορισμῶν ἢ χρεωστάσιον. Οὕτως εἰσάγονται πολλὰ κεφάλαια εἰς τὴν Ἐλβετίαν, ἔστω καὶ ὅταν ἐκεῖ ὁ πληθωρισμὸς εἴναι τόσον ἔντονος, ὅπως συνέβῃ κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν πλέον ἢ ἄπαξ. Ἡ κατάστασις παρουσιάζεται διαφορετικὴ εἰς τὰς χώρας μὲ νόμισμα ἀποθέματος, μόνον ἐφ' ὅσον οἱ ἀλλοδαποὶ πιστωταὶ τῶν ἐκεῖ ἐγκατεστημένων φυσικῶν καὶ νομικῶν προσώπων δέχονται τὸ προϊὸν τῶν μετὰ τῆς ἐν λόγῳ χώρας δοσοληψιῶν των εἰς τὰς ἐκεῖ τραπέζας χωρὶς νὰ ἀξιοῦν εἴτε τὴν μεταφοράν του εἰς τρίτας χώρας, εἴτε τὴν μετατροπήν των εἰς χρυσόν. Ἡ λόγῳ πληθωρισμοῦ εἰς τὴν χώραν μὲ νόμισμα ἀποθέματος αὔξησις τῶν ἐκεῖ διαθεσίμων κατοίκων τῆς ἀλλοδαπῆς ἐνισχύει βεβαίως τὴν διεθνῆ ρευστότητα, δχι δῆμος μόνον ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω μνημονευθεῖσαν προϋπόθεσιν ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αὐξάνουν αἱ τιμαὶ μὲ ρυθμὸν βραδύτερον τοῦ ρυθμοῦ τῆς αὐξήσεως τῶν διαθεσίμων τῶν ἀλλοδαπῶν εἰς τὴν χώραν νομίσματος ἀποθέματος.

Δυσχερῆς περίοδος

“Ἄν ἐν ὅψει τῶν ὄσων ἔξετέθησαν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν ἀποβλέπωμεν εἰς τὴν περίοδον μεταξὺ τοῦ τέλους τοῦ Β’ παγκοσμίου πολέμου καὶ τῆς καθιερώσεως ὑπὸ πολλῶν κρατῶν τῆς ἔξωτερηκῆς μετατρεψιμότητος, δυνάμεθα νὰ παρατηρή-

σωμεν ότι άπό άπόψεως διεθνούς ρευστότητος ή περίοδος αὗτη ύπηρξε δυσχερής δι' άλας τάς χώρας έκτος τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν καὶ τῆς Ἐλβετίας, φυσικά μὲ διαφοράς κατὰ χώρας καὶ κατὰ ἐποχάς τῆς ἐντάσεως τῶν δυσχερειῶν αὐτῶν.

Αὗται ήσαν κυρίως κατὰ τὰ πρῶτα ἐπτὰ ἔτη μετὰ τὸ τέλος τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου (ἡ σχετικὴ ἡμερομηνία εἶναι ἡ 15η Αύγουστου 1945) συνδεδεμέναι μὲ ἐλλειψίεις ἀγαθῶν καὶ μὲ τὴν συνέχισιν τοῦ πληθωρισμοῦ, ἔκτοτε δὲ μὲ μόνον τὸν δεύτερον παράγοντα. Εἶναι ἀδιαμφισβήτητον ότι ἡ ἀποκατάστασις τῆς ἐξωτερικῆς ἰσορροπίας τῶν διαφόρων χωρῶν θὰ διηγολύνετο διὰ τῆς διακοπῆς τοῦ πληθωρισμοῦ, ἀλλὰ οὐδεμίᾳ χώρᾳ ἀντιμετώπισε τὸ πρόβλημα αὐτὸν μὲ ἀποφασιστικότητα ἐκ φόβου μὴ τυχὸν προκύψῃ ἀνεργία ἢ δημιουργηθοῦν δυσάρεστοι ἐπιπτώσεις. Μόνον δταν ὁ πληθωρισμὸς ἡπείλει πλήρη ἀνατροπὴν τῆς ἐξωτερικῆς ἰσορροπίας καὶ εξάντλησιν τῶν διαθεσίμων μέσων πληρωμῆς εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ὅπως συνέβη πλέον ἡ ἄπαξ εἰς τὸν Ἡνωμένον Βασίλειον, ἔγινε ἐφαρμογὴ ἀντιπληθωριστικῆς πολιτικῆς, χωρὶς βέβαια τὰ ἀποτελέσματά της νὰ μὴ ἐξουδετερωθοῦν δι' ἐλλειμμάτων τοῦ συνόλου τῶν δημοσίων προϋπολογισμῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἡ διὰ ὑπερβολικῶν ἐν σχέσει μὲ τὴν παραγωγικότητα αὐξῆσεων τῶν ἀμοιβῶν τῶν συντελεστῶν τῆς παραγωγῆς. Ἐν δψει τῆς ἀβουλίας αὐτῆς ὡς πρὸς τὸν πληθωρισμόν, ὀρθότερον τὴν καταπολέμησίν του, αἱ δυσκολίαι τῶν διαφόρων κρατῶν ἀπὸ ἀπόψεως διεθνούς ρευστότητος ἀντιμετωπίσθησαν ἐκ τῶν ἐνόντων, δχι δὲ πάντοτε ἐπιτυχῶς.

Φυσικὰ καθ' ὅλην αὐτὴν τὴν περίοδον ἔγινε προσφυγὴ εἰς συναλλαγματικοὺς περιορισμοὺς παρὰ τὸ δι', τι ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1952 τοῦτο δὲν ἐπετρέπετο εἰς τὰ μέλη τοῦ Διεθνοῦς Νομισματικοῦ Ταμείου. Εἰς τὴν μεγίστην δυνατήν μείωσιν τῶν εἰς ἐξωτερικὸν συναλλαγματικῶν εἰς χρυσὸν διαθεσίμων των, τέλος εἰς τὴν νομισματικὴν ὑποτίμησιν, ἥτις, ίδιως τὸ 1949, ἐφηρμόσθη εἰς μεγάλην κλίμακα καὶ ὑπὸ πολλῶν κρατῶν.

Παραλλήλως ἡ δυσχέρεια ἐξασφαλίσεως τῆς διεθνοῦς ρευστότητος ὑπὸ τῶν διαφόρων κρατῶν ἐξουδετερώθη διὰ δύο μέτρων, τὰ ὅποια τὸ πρῶτον ἐφηρμόσθησαν εἰς μεγάλην κλίμακα καὶ μὲ ἵκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, ἐννοῶ τὴν ἐξωτερικὴν βοήθειαν καὶ τὴν Εὐρωπαϊκὴν "Ἐνωσιν Πληρωμῶν.

Ἡ ἐξωτερικὴ βοήθεια

Ἡ ἐξωτερικὴ βοήθεια πρὸ τοῦ 1945 ἦτο συνήθως μόνον μεταξὺ συμμάχων ἐμπολέμων ἡ ἀκόμη πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν συνεπειῶν τῶν μεγάλων φυσικῶν καταστροφῶν, οὐδέποτε ὅμως ἔλαβε τὰς διαστάσεις, αἱ ὅποιαι τὴν χαρακτηρίζουν κατὰ τὴν τελευταίαν εἰκοσιπενταετίαν. Μετὰ τὸ 1945 ἡ ἐξωτερικὴ βοήθεια τόσον ὡς δωρεαὶ ὅσον ὡς δάνεια μακροχρόνια παρεχόμενα ὑπὸ λίαν εὐνοϊκοὺς δρους ἔλαβε διαστάσεις, τὰς ὅποιας οὐδέποτε ἀλλοτε είχεν. Ἡ σχετικὴ συμβολὴ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν ὑπῆρξε καὶ εἶναι ἀποφασιστική. Μᾶς ἐνδιαφέρει ἐδῶ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως διεθνοῦς ρευστότητος καὶ πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι καὶ ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπερτιμηθῇ ἡ συμβολή της. Ἐνδικαστήσω τὴν εἴσησην τῆς Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς (εἶναι τὸ λε-

γόμενον «ντόλλαρ γκάπ», έκτοτε πολλαὶ ἄλλαι χῶραι τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ὡς καὶ ἡ Ιαπωνία ἀνέλαβον καὶ σημαντικὰ μερίδια τῆς ἔξωτερικῆς βοηθείας. Δὲν είναι τοῦ παρόντος νὰ ἔξετασθῇ ἡ συμβολὴ τῆς ἔξωτερικῆς βοηθείας ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἀλλὰ μόνον ἀπὸ ἀπόψεως διεθνοῦς ρευστότητος.

Τοῦτο σημαντικὴ καὶ θὰ ἔλεγον ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ σχεδίου Μάρσαλ εἶχε καὶ ἀγαθάς κοσμοϊστορικάς συνεπείας. "Αν αἱ ἐνισχυθεῖσαι διὰ τοῦ σχεδίου αὐτοῦ εὐρωπαϊκαὶ χῶραὶ ἐστεροῦντο διαθεσίμων εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, ἡ ἀνασυγκρότησις καὶ ἡ ἀνάπτυξίς των θὰ καθυστέρουν μὲν δυσαρέστους συνεπείας καὶ διὰ τὴν πολιτικὴν αὐτῶν σταθερότητα. Εἰς τὴν αὔξησιν τῆς ἔξωτερικῆς βοηθείας συνέβαλον περισσότερον κρατικαὶ ἐπιχορηγήσεις καὶ δλιγάτερον ἰδιωτικὰ κεφάλαια καὶ τοῦτο διότι ἡ πεῖρα τῶν ἰδιωτῶν κεφαλαιούχων ἔξι ἐπενδύσεων εἰς τὴν ἀλλοδαπήν κατὰ περίοδον, ἡ ὁποία ἥρχισε τὸ 1929, ἦτο καὶ είναι λίαν κακή.

Ἐξ ἄλλου, ἡ Εὐρωπαϊκὴ "Ἐνωσις Πληρωμῶν (1950-8)" συνέβαλεν ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς διεθνοῦς ρευστότητος, διὰ τῆς μειώσεως τῶν συναλλαγῶν, ὅπου ὁ διακανονισμὸς ἔπειτε πολὺ γίνεται διὰ δολλαρίων Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς καὶ διὰ τῆς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐνισχύσεως τῶν πολυμερῶν διακανονισμῶν μεταξὺ τῶν Εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, τῶν ὑπερποντίων ἐδαφῶν καὶ χωρῶν, τὰ ὁποῖα εἰς σημαντικὸν βαθμὸν ἔξαρτῶνται ἀπὸ ἀπόψεως νομισματικῆς ἀπὸ κράτη μέλη τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ένωσεως Πληρωμῶν, ὡς καὶ τῶν σπουδαιοτέρων χωρῶν τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς, αὐταὶ πρὸς τοῦτο κατέστησαν μέλη τῆς λεγομένης λέσχης τῆς Χάγης. Ό ἐκ τῶν ὑποτιμήσεων τοῦ 1949 ἀντίκτυπος ἐπὶ τῆς διεθνοῦς ρευστότητος ὑπῆρχεν ίκανοποιητικός, διότι ἐμείωσε τὴν ζήτησιν δολαρίων, τουλάχιστον ἔξι ὅστων ὁ πληθωρισμὸς συνεκρατήθη κάπως.

Τοῦ περίοδος ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ 1958 μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 1959, δηλαδὴ ἀπὸ τῆς καθιερώσεως ὑπὸ πολλῶν χωρῶν τῆς ἔξωτερικῆς μετατρεψιμότητος μέχρι τῆς παραμονῆς τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ θεσμοῦ τῶν τραβηγκτικῶν δικαιωμάτων τοῦ Διεθνοῦς Νομισματικοῦ Ταμείου, χαρακτηρίζεται ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς διεθνοῦς ρευστότητος διὰ συνεχῶν καὶ θὰ ἔλεγον συστηματικῶν προσπαθειῶν ἔξασφαλίσεως τῆς ἐπαρκείας τῆς, παρὰ τὴν διόγκωσιν τῆς ἔξωτερικῆς μετατρεψιμότητος, διὰ τὴν γενικὴν συμφωνίαν δανεισμοῦ τῶν Παρισίων τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1968, διὰ τὴν συμφωνίαν ἐνισχύσεως τῆς τραπέζης τῆς Ἀγγλίας τοῦ Φθινοπώρου 1968, ἀλλ μεταφερθοῦν εἰς Νέαν "Υόρκην τὰ παρ'" αὐτῇ διαθέσιμα τῶν χωρῶν μελῶν τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας καὶ διὰ τὴν ἀλληλοδιάδοχον αὔξησιν τοῦ καταβλητέου ποσοστοῦ τῶν μεριδίων τῶν κρατῶν χωρῶν τοῦ Διεθνοῦς Ταμείου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἔντασιν τῆς δράσεώς του εἰς μεγάλην κλίμακα τὸ ὁποῖον είναι καταβεβλημένον. Κοινὸν χαρακτηριστικὸν δλῶν αὐτῶν τῶν προσπαθειῶν, τὰς ὁποίας ἥδη συνεπλήρωσεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσμοῦ τῶν εἰδικῶν τραβηγκτικῶν δικαιωμάτων, είναι ὅτι ἀποβλέπουν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Διεθνοῦς Νομισματικοῦ Ταμείου καὶ εἰς τὴν μέσω αὐτοῦ ἐφαρμογὴν τῆς σχετικῆς προσπαθείας.

Η έξωτερική μετατρεψιμότης

Η καθιέρωσις της έξωτερικής μετατρεψιμότητος άπετέλεσεν άπο μάρτυρες διεθνούς ρευστότητος ένέργειαν, ή όποια δύναται νὰ έχῃ και εύμενη και δυσμενή άποτελέσματα. Πράγματι, ή καθιέρωσις της έξωτερικής μετατρεψιμότητος εἰς κράτος τι δύναται νὰ θίσῃ τοὺς δικαιουμένους νὰ κάμουν χρῆσιν ταύτης νὰ άποστοῦν τῆς σχετικῆς ένεργίας, ἀφοῦ αὕτη εἶναι ἥδη δυνατὴ διατεδήποτε, ίδιως δὲ ἢν τὰ ἐπιτόκια, τὰ κέρδη και αἱ προοπτικαι ἀνατιμήσεως περιουσιακῶν στοιχείων κρίνωνται εὐμενῶς εἰς τὴν χώραν, διὰ τὴν δοποίαν πρόκειται. "Αν τούναντίον ή προοπτική κρίνεται δυσμενής τότε ή καθιέρωσις της έξωτερικής μετατρεψιμότητος θὰ θίσῃ ὅλους δόσους πρὶν δὲν τὴν είχον νὰ μεταφέρουν τὰ διαθέσιμά των εἰς τὴν ἀλλοδαπήν, ἐπιδεινώνοντας οὕτω τὴν διεθνή ρευστότητα τῆς χώρας διὰ τὴν δοποίαν πρόκειται. Τοῦτο συνέβη φερ' εἰπεῖν εἰς τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον τὸ 1947, ὅτε, συμφώνως πρὸς τὴν ἀγγλοαμερικανικὴν συμφωνίαν τοῦ 1945, ὑπεχερώθη τοῦτο νὰ καθιερώσῃ τὴν έξωτερικήν μετατρεψιμότητα χωρὶς δῆμος νὰ δυνηθῇ νὰ τὴν διατηρήσῃ ἐπὶ μακρόν. Τὸ μεγάλον πρόβλημα ἔγκειται εἰς τὸ νὰ πεισθοῦν τράπεζαι, ἐκδοτικαι και ἐμπορικαι ἐπιχειρήσεις και ίδιωται νὰ διατηροῦν διαθέσιμα εἰς ἄλλο νόμισμα ἑκτὸς τοῦ δολλαρίου. "Ανευ ἐπιλύσεως του θὰ ναυαγήσουν και αἱ προσπάθειαι δημιουργίας εὐρωπαϊκοῦ νομίσματος εἰς τὸ πλαίσιον τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος. "Εναντι τῶν συνεπειῶν αὐτῶν τῆς καθιερώσεως τῆς έξωτερικῆς μετατρεψιμότητος ἀπὸ μάρτυρες διεθνούς ρευστότητος, ή ἐπίδρασις τῆς γενικῆς συμφωνίας δανεισμοῦ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1961, τῆς συμφωνίας ἐνισχύσεως τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας, ἢν τὰ διαθέσιμα τῶν χωρῶν τῆς περιοχῆς τῆς στερλίνας μεταφερθοῦν εἰς Νέαν Ὅρκην, τοῦ φθινοπώρου 1968 και τῆς αὐξήσεως τοῦ καταβλητέου ποσοστοῦ τῶν μερίδων τῶν κρατῶν-μελῶν τοῦ Διεθνούς Νομισματικοῦ Ταμείου εἰς 75%, ἐφ' ὅσον φυσικὰ ή καταβολὴ γίνῃ εἰς μετατρέψιμα νομίσματα και εἰς χρυσόν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἔξαιρετικὴν ἔντασιν τῆς δράσεως τούτου συμβάλλουν εἰς τὴν αὐξήσιν τῆς διεθνούς ρευστότητος. Αὕτη βεβαίως ηξέησεν οὕτω σημαντικά, θὰ ἔλεγον κατὰ 18 δισεκατομμύρια δολλαρίου Ἡνωμένων Πολιτειῶν Ἀμερικῆς, μὲ τὰ δοποῖα φυσικὰ θὰ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῇ ὁ ἀντίκτυπος τῆς ἐτησίας μειώσεως τῆς ἐσωτερικῆς ἀξίας τοῦ δολλαρίου κατὰ 4-5%. "Η ἐνίσχυσις τῆς διεθνούς ρευστότητος εἰς τοιαύτην ἔκτασιν θὰ ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ ἵκανοποιητική πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τῶν διεθνῶν διακανονισμῶν, ὑπὸ τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν τοῦ δρου, ἀλλὰ παρὰ αὐτὴν ή συζήτησις περὶ ἀνεπαρκείας τῆς συνεχίσθη. "Ολονέν περισσότερον αἱ χώραι μὲ ἔλειμμα εἰς ἴσοζύγια πληρωμῶν των πιστεύουν ὅτι ή ὑπαρξίες του ἀποτελεῖ ἀδιαμφισβήτητον ἀπόδειξιν τῆς ἀνεπαρκείας τῆς διεθνούς ρευστότητος, ἐνῶ εἰς τὴν πραγματικότητα τὰ ἐλλειμματα προκαλοῦνται ἀπὸ τὸν πληθωρισμόν, εἰς τὸν δοποῖον ἐλαφρῷ τῇ καρδίᾳ ἐπιδίδονται, ἀπὸ τὴν προσπάθειαν καθιερώσεως ρυθμοῦ οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, προκαλοῦντος ἀνάγκας εἰς τὸ έξωτερικὸν συνάλλαγμα μείζονος ἐκείνων, τὰς δοποίας δύνανται νὰ καλύψουν δι' οἰωνδήποτε μέσων εἰς τὴν διάθεσιν των, ἀπὸ τὴν ὑπερτίμησιν τῶν εἰς έξωτερικὸν συνάλλαγμα ἀναγκῶν

των, τέλος, ἀπὸ τὴν παράβλεψιν τῶν διαρροῶν καὶ τῶν καθυστερήσεων αἱ ὄποιαι εἶναι ἀναπόφευκτοι.

Οὕτω, δὲν εἶναι ἐκπληκτικὸν ὅτι αἱ χῶραι—μέλη τοῦ Διεθνοῦς Νομισματικοῦ Ταμείου ἀπεφάσισαν κατὰ τὴν γενικήν των συνέλευσιν τοῦ 1967 εἰς τὸ Ρίο ντε Τζανέϋρο τὴν καθιέρωσιν τῶν εἰδικῶν τραβηγτικῶν δικαιωμάτων. Ἡ ἀπόφασις αὗτη ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῶν οἰκείων κυβερνήσεων καὶ ἀφοῦ αὐτὸς ἐπιστοποιήθη κατὰ τὴν γενικήν συνέλευσιν τῶν μελῶν τοῦ Διεθνοῦς Νομισματικοῦ Ταμείου τοῦ 1969 εἰς τὴν Οὐασιγκτῶνα, ἥρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου τούτου μέτρου.

Πρόκειται διὰ μίαν τῶν πολλῶν περιπτώσεων ὅπου τὴν ἀπόφασιν ἐπιβάλλουν πολιτικοὶ καὶ ψυχολογικοὶ παράγοντες καὶ ὅχι ὅτι πηγάζει ἀπὸ τὴν βασικὴν οἰκονομικὴν ἀρχὴν μὲ τὴν δικαιολογίαν ὅτι δὲν εἶναι πιθανὸν νὰ προκύψῃ μεγάλη ζημία.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Μηνιαία Ἐπιθεώρησις

τῆς Ἑληνικῆς Ἐταιρίας Διοικήσεως Ἐπιχειρήσεων

Ἐκδιδομένη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1966

Γραφεῖα : Φιλελλήνων 6, Ἀθῆναι

Τηλέφωνον : 220.789

Δι' ἐγγραφὴν Συνδρομητῶν

καὶ πώλησιν τευχῶν

πρὸς δρχ. 30 ἑκαστον